

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 402

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

datum: 1 maart 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NARIC Vlaanderen - Erkenning buitenlandse diploma's verpleegkunde

Al jaren kampt Vlaanderen met een tekort aan verpleegkundigen. Dat kwam duidelijk in beeld bij het uitbreken van de coronacrisis.

We moeten er dan ook alles aan doen om het aantal verpleegkundigen te verhogen. Uiteraard in eerste instantie door de instroom in de zorgopleidingen te vergroten. Daarnaast moeten we mensen die in het buitenland een diploma verpleegkunde hebben behaald, maximaal de kans geven om als verpleegkundige aan de slag te gaan. Zeker als zij ook al in het buitenland actief waren als verpleegkundige. Naast hun kennis kunnen ze dan ook meteen hun ervaring meenemen. Een bijkomende troef dus.

De vraag tot erkenning om toegang te krijgen tot een zorgberoep moet, afhankelijk van de plaats waar het diploma is behaald, ingediend worden bij het Agentschap Zorg en Gezondheid of bij NARIC (National Academic Recognition Information Centre). Als het diploma behaald is buiten de Europese Economische Ruimte (EER) en niet is gelijkgesteld met een diploma van een EER-lidstaat, moet de aanvraag worden ingediend bij NARIC. NARIC spreekt zich niet uit over de uiteindelijke toegang tot het beroep. In de praktijk blijken de procedures soms lang en omslachtig te zijn.

1. Hoeveel aanvragen tot erkenning van diploma tot verpleegkundige heeft NARIC de laatste 3 jaar ontvangen?
2. Hoe verloopt de procedure?
3. Wat is de gemiddelde doorlooptijd van een aanvraag bij NARIC?
4. In hoeveel gevallen kreeg de aanvrager een positief antwoord?
5. In welke mate kan beroepservaring als verpleegkundige in het buitenland een rol spelen bij het gelijkstellen van een diploma verpleegkunde? In welke mate kan die ervaring aanzien worden als een elders verworven competentie (EVC)?

**Vlaams
Parlement**

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 402 van 1 maart 2022

van **JEAN-JACQUES DE GUCHT**

1. De huidige databank van NARIC registreert momenteel niet systematisch of een aanvraag voor de erkenning van een buitenlands diploma gebeurt met het oog op het uitoefenen van een gereguleerd beroep. Het is dus niet mogelijk om uit de databank te halen hoeveel aanvragen tot erkenning van een diploma verpleegkunde NARIC de laatste 3 jaren heeft ontvangen. Er wordt momenteel gewerkt aan een e-loket. Met het nieuwe systeem zal het wel mogelijk zijn om op een systematische manier te registreren dat een aanvrager toegang beoogt tot een gereguleerd beroep.
2. Houders van diploma's verpleegkunde die hun diploma behaalden **buiten de EER en Zwitserland** kunnen toegang vragen tot het beroep via de FOD Volksgezondheid. Een voorwaarde om toegang te krijgen, is dat het diploma academisch erkend is. Dit is federaal vastgelegd. NARIC-Vlaanderen gaat na of aan het buitenlandse diploma een gelijkwaardigheid kan verleend worden met een Vlaams diploma of een overeenkomstige Vlaamse graad:
 - NARIC doet een onderzoek naar de erkenning van het diploma in het herkomstland. Is het diploma in het land van herkomst een erkend einddiploma behaald aan een erkende onderwijsinstelling? Gaat het over een geaccrediteerde opleiding?
 - NARIC onderzoekt de authenticiteit van de ingediende documenten en verifieert in de mate van het mogelijke of betrokkene het diploma effectief behaald heeft.
 - NARIC beoordeelt of de opleiding van vergelijkbaar niveau is (bachelor, hoger beroepsonderwijs, secundair onderwijs ...)
 - NARIC beoordeelt of er voldoende inhoudelijke overeenkomst bestaat tussen de programma's.
 - NARIC volgt hierbij de internationale bepalingen betreffende de erkenning van buitenlandse diploma's vastgelegd in de Lisbon Recognition Convention. Deze internationale conventie stelt dat een diploma erkend moet worden, tenzij er een substantieel verschil bestaat. Dit substantieel verschil moet aangetoond worden door de erkenningsinstantie. De erkenningsconventie is omgezet naar Vlaamse regelgeving. De criteria voor wat een substantieel verschil is, liggen vast in een Besluit van de Vlaamse regering¹.
 - De beoordelingscriteria zijn in een BVR vastgelegd:
 - Leerresultaten (essentiële opleidingsonderdelen)
 - Studiomvang
 - Niveau (kwalificatieniveau van het buitenlands studiebewijs in de onderwijsstructuur van het hoger onderwijs)
 - Kwaliteit van de opleiding
 - Er gebeurt een beoordeling van het ingediende dossier door een inhoudelijke expert of commissie van experts uit het onderwijsveld. Wanneer informatie ontbreekt in het dossier kan er een verkennend gesprek georganiseerd worden om ontbrekende informatie aan te vullen. Dit gesprek kan plaatsvinden in het Nederlands, Engels, Frans of met een tolk.

¹ BVR 14 juni 2013 betreffende de voorwaarden en de procedure tot de erkenning van buitenlandse studiebewijzen uitgereikt in het hoger onderwijs <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=14539>

- Het onderzoek naar de gelijkwaardigheid is telkens een individueel onderzoek. In sommige gevallen kunnen beperkte tekorten gecompenseerd worden door relevante werkervaring. Als er geen substantiële verschillen aantoonbaar zijn verleent NARIC de gelijkwaardigheid
 - Wanneer er een substantieel verschil vastgesteld wordt tussen de buitenlandse opleiding en de Vlaamse opleiding erkennen we het diploma niet. We tonen dit substantieel verschil aan met een gemotiveerde beslissing.
 - Specifiek voor het onderzoek naar de gelijkwaardigheid van buitenlandse niet-EER diploma's met 'bachelor in de verpleegkunde' of graduaat in de verpleegkunde HBO5 gaan we na of de opleiding de toets met de vereisten in de Europese regelgeving doorstaat.
3. Voor de erkenning van een diploma verpleegkunde was de gemiddelde doorlooptijd in de afgelopen 3 jaar 222 dagen.
2019: 228 dagen
2020: 245 dagen
2021: 209 dagen
Toelichting:

De volledige periode van registratie van een aanvraag tot het versturen van een beslissing noemt NARIC de '**doorlooptijd**' van een aanvraag. Twee belangrijke factoren spelen een rol bij de duur van deze doorlooptijd: onvolledige aanvragen en het vragen van advies aan externe experts.

Onvolledige aanvragen: Het gebeurt regelmatig dat aanvragers niet alle verplichte bewijsstukken bij hun aanvraag voegen. NARIC vraagt deze dan op bij de aanvrager. Het duurt vaak maanden voor NARIC alle bewijsstukken ontvangt, waardoor de doorlooptijd oploopt.

Advies van externe experts: Voor buitenlandse diploma's van verpleegkundigen, artsen en tandartsen vraagt NARIC advies aan een commissie van experts om de diploma's inhoudelijk te beoordelen. Dit is noodzakelijk om de kwaliteit van het diploma te verzekeren, maar vergt extra tijd waardoor de doorlooptijd oploopt.

4. In hoeveel gevallen kreeg de aanvrager een positief antwoord?
NARIC leverde de afgelopen 3 jaar volgende gelijkwaardigheden af:
- 37 diploma's bachelor in de verpleegkunde;
 - 47 diploma's gegradueerde in de verpleegkunde (HBO5);
 - 44 diploma's secundair onderwijs zorgkundige;
 - 23 diploma's beroeps secundair onderwijs zorgkundige/thuis- en bejaardenzorg;
 - 19 certificaten zorgkundige
5. Er kan rekening gehouden worden met beroepservaring om eventuele vastgestelde tekorten in de klinische training (de stages) te compenseren. Deze beroepservaring moet aangetoond worden door officiële bewijsstukken en moet ook relevant zijn in functie van het vastgestelde tekort.